

DE  
BEKLAGENSWAARDIGE EN WARE  
TRAGEDIE van DE HEER  
*ARDEN OF FEVERSHAM*  
IN KENT

DIE OP DE MEEST LAFHARTIGE WIJZE WERD VERMOORD,  
door toedoen van zijn ontrouwe en lichtzinnige  
echtgenote, die dankzij de liefde die zij had opgevat voor  
ene MOSBIE, twee desperate schurken,  
BLACK WILL & SHAKEBAG, inhuurde  
om hem te vermoorden.

WAARIN WORDT VERTOOND DE GROTE  
kwaadaardigheid en huichelarij van een slechte  
vrouw, haar onverzadigbare verlangen naar smerige geilheid  
en het schandelijk einde van  
al de moordenaars.

**LIJST DER PERSONAGES** (*in volgorde van opkomst*)

THOMAS ARDEN, *een edelman uit Feversham.*

FRANCKLIN.

ALICE, *Arden's vrouw.*

ADAM FOWLE, *waard van de Flower-de-Luce.*

MICHAEL, *Arden's dienaar.*

MOSBIE.

CLARKE, *een schilder.*

GREENE.

SUSAN, *Mosbie's zuster.*

BLACK WILL.

SHAKEBAG.

*Een Winkelbediende.*

LORD CHEINEY *en zijn Mannen.*

*Een Veerman.*

DICKE REEDE, *en een Zeeman.*

BURGEMEESTER VAN FEVERSHAM, *en de Wacht.*

GEDRUKT TE LONDON VOOR EDWARD

WHITE, *ten huize naast de kleine*

*noorder-uitgang van St. Paul's*

*Dragend het teken van "The Gun"*

1592

\*

**EERSTE BEDRIJF**

*[Een kamer in het huis van Arden.]*

Arden *en* Francklin.

FRANCKLIN

Arden, kop op en geen gezeur:  
De Graaf van Somerset, mijn royale heer,  
schenkt U en uw erfgenamen,  
met patentbrieven van de Koning,  
al het land van de Abdij van Feversham.  
Hier zijn de papieren,  
getekend en verzegeld door de Koning en door hem.  
Kijk ze in en wees niet treurig.

ARDEN

Francklin,  
dankzij jouw liefde sleep ik mij nog door dit leven,  
dat zonder jou al te weerzinwekkend zou zijn,  
niets dan een voortdurende martelgang.  
Al die vunzigheden steeds maar voor mijn ogen!  
Liefdesbrieven tussen Mosbie en mijn vrouw  
en stiekeme ontmoetingen in de stad;  
Nee, aan zijn vinger zag ik de ring, die een priester  
bij ons huwelijk aan haar vinger schoof.  
Is ooit een mens zo erg gekrenkt als ik?

FRANCKLIN

Troost U zich, mijn lieve vriend: het is niet vreemd,  
dat vrouwen onbetrouwbaar en weifelachtig zijn.

ARDEN

Ja, maar flikflooiën met zo iemand als hij  
is monsterlijk, Francklin, en onvergeeflijk.

FRANCKLIN

Waarom, wie is hij dan?

ARDEN

Een slechte hemdenmaker, niets meer, die van  
wat gestolen brokaat mooie kleren maakte, aantrok  
en zo in de dienst van een edelman is gekropen.  
En dankzij zijn gevele en zijn gekruip  
is hij belangrijk geworden in dat huis  
en loopt er rond in vol ornaat.

FRANCKLIN

Zo'n boer wil geen enkel edelman in huis.

ARDEN

Jawel, mijn vijand Lord Clifford heeft hem in dienst.  
Ik ben van geboorte een edelman  
en dan die rechteloze rivaal, die moeite doet  
de kuisheid van mijn lieve vrouw te verkrachten,  
Op het bed dat hij denkt te bevuilen, zal hij  
zijn eigen ledematen in stukken gehakt zien worden

en zijn stuiptrekkend lichaam zal de vloerplanken  
besmeuren met zijn geile bloed.

FRANCKLIN

Geduld, mijn lieve vriend, ga weg van hier  
en kom naar mij in Londen.  
Want als vrouwen mogen, willen ze niet,  
maar is eenmaal iets verboden, zijn zij opeens door het dolle heen.

ARDEN

Ik ga haar roepen en meteen daarna op weg.  
Hallo! Ales!

*Hier komt Ales op.*

ALES

Mijn man, waarom ben jij zo vroeg opgestaan?  
De zomernachten zijn zo kort en toch sta jij  
voor het aanbreken van de dag al op.

ARDEN

Vannacht, lieve Ales, heb jij mijn hart vermoord;  
je riep om Mosbie in jouw slaap.

ALES

Ik sliep, toen ik zijn naam riep,  
wakker denk ik nooit aan hem.

ARDEN

Ja, maar opeens was je wakker  
en omhelsde mij, in plaats van hem.

ALES

In plaats van hem? Was er iemand anders dan jij?  
Als er maar één is, hoe kan ik mij dan vergissen?

FRANCKLIN

Arden, dring niet te veel aan.

ARDEN

Nee lief, een droom zegt niets.  
Het is genoeg, als je van me houdt.

ALES

Nu weet ik hoe het kwam;  
Hebben wij gisteren niet over Mosbie gepraat?

FRANCKLIN

Mevrouw Ales, ik hoorde U hem een of twee keer noemen.

ALES

Daar kwam het door en neem het me niet kwalijk.

ARDEN

Ik weet het. Ik moet naar Londen, lieve Ales, nu meteen.

ALES

Maar vertel me, ben je van plan daar lang te blijven?

ARDEN

Niet langer dan nodig om mijn zaken af te handelen.

FRANCKLIN

Niet langer dan een maand ten hoogste.

ALES

Een maand? Lieve Arden, kom toch terug  
binnen een dag of twee.

ARDEN

Ik kan jou ook niet langer missen.  
Maar maak intussen het ontbijt klaar, lieve Ales;  
Nog vóór de middag moeten wij te paard en weg.  
*Arden en Francklin af.*

ALES

Vóór de middag denkt hij te paard te zitten en weg te gaan!  
Heerlijk nieuws is dit. O, laat een luchtgeest  
in de vorm en gelijkenis van een paard  
met Arden over de Oceanen galopperen  
en hem van zijn rug in de golven werpen!  
Lieve Mosbie is de man die mijn hart bezit:  
En Arden houdt mijn hart bezet, alleen omdat ik  
voor de kerk met hem getrouwd ben.  
Liefde is een God en een huwelijk alleen maar woorden;  
En daarom is Mosbie de ware bezetter van mijn hart  
en zal hij de mijne worden.  
*Hier komt Adam van de Flour-de-Luce op.*

ALES

Zo, Adam, wat heb jij voor nieuws?  
Spreek vrijuit, mijn man is nu niet thuis.

ADAM

Mosbie op wie U toch zo dol bent, Mevrouw Ales,  
is aangekomen in de stad en laat U weten,  
dat U hem in geen geval bezoeken mag.

ALES

Hem niet bezoeken?

ADAM

Nee, en niet laten blijken dat hij hier is.

ALES

Maar zeg me, is hij boos of heeft hij slechte zin?

ADAM

Het lijkt erop, want hij is wonderlijk triest.

ALES

Vraag Mosbie, waaraan ik zijn woede te danken heb.  
Breng hem van mij deze zilveren dobbelstenen,  
waarmee wij vaak om kussen speelden;  
verloor ik, dan had ik gewonnen en hij ook.  
Smeek hem, als hij nog altijd van me houdt,  
om vandaag, alsof hij een vreemde was, hier langs te komen.

ADAM

Ik zal hem zeggen, wat U zei. Tot ziens.  
*Adam af.*

ALES

Doe dat, en ooit zal ik je alles vergoeden. -  
Ik weet dat hij van me houdt maar niet durft te komen,  
omdat mijn echtgenoot zo afgunstig is.  
En het geklets van die glurende burens om mij heen  
verstoren onze ontmoetingen en ons samenzijn.

Maar, bij mijn leven, die hindernis wordt uit de weg geruimd.  
Arden zal zeker sterven, omdat ik hem verafschuw en enkel jou bemin.

*Hier komt Michael op.*

Wat nu, Michael, waar ga jij heen?

MICHAEL

Het rijdier halen voor mijn meester.

Ik hoop dat U aan mij zult denken.

ALES

Ja, maar Michael, houd jij je aan je eed,  
en wees even voorzichtig als vastbesloten.

MICHAEL

Ik zorg dat hij over een week niet meer in leven is.

ALES

Op die voorwaarde, Michael, hier is mijn hand.  
Niemand anders dan jij zult Mosbie's zuster bezitten.

MICHAEL

Ik hoorde, dat de Schilder van hiernaast  
heeft verkondigd dat Susan en hij het eens zijn.

ALES

Geen sprake van, Michael; geloof het niet.

MICHAEL

Maar hij stuurde haar een pijl in een hart gestoken,  
geschilderd op een doek,  
dat door die meid op haar hart gedragen wordt.  
Ik stuur een brief vanuit Londen, zo vals,  
dat zij dat hart met peper en zout verorbert  
en die pijl naar het hoofd van dat Schildertje schiet.

ALES

Waarom zou dat nodig zijn? Ik zeg, dat Susan de jouwe is.

MICHAEL

Goed, dan zeg ik, dat ik mijn meester zal vermoorden  
en al het andere dat U wilt dat ik doe.

ALES

Maar, Michael, zorg ervoor dat je het listig doet.

*Hier komt Mosbie op.*

ALES

Daar komt Mosbie. Michael, ga nu weg,  
en laat hem niet en niemand jouw opzet weten.

*Michael af.*

Mosbie, mijn lief!

MOSBIE

Weg jij, zeg ik, en praat niet tegen mij.

ALES

Een paar woorden, lieveling, en ik zal zwijgen.  
Het is nog vroeg, je hoeft niet bang te zijn.

MOSBIE

Waar is je echtgenoot?

ALES

Als het straks hoog water is, vertrekt hij met het veer.

MOSBIE

Hij doet maar; van nu af aan ken je mij niet meer.

ALES

Is het nu opeens afgelopen met al jouw dure eden?  
Is dit de vrucht van al onze verzoeningen?  
Heb ik jou hiervoor zoveel gunsten verleend,  
de haat van mijn echtgenoot op mijn hals gehaald,  
en helaas ook mijn eer schipbreuk laten leiden omwille van jou.  
En jij zegt: "Van nu af aan ken je mij niet meer".  
Herinner je, toen ik jou in mijn kast moest verstoppen,  
wat waren jouw woorden en de mijne; besloten wij  
niet allebei Arden die nacht nog te vermoorden?  
De hemel is getuige, de wereld zegt het: voor ik  
gevangen werd in het web van jouw verleidelijke taal,  
hield ik van Arden met heel mijn ziel -  
en dat blijft zo. Gemene smeerlap, scheer je weg,  
en klop je niet op de borst om jouw overwinning  
die je door duivelskunst en pure toverij op mij behaalde!  
Wat heb je mij in ruil voor mijn liefde nu te bieden?

MOSBIE

Onvriendelijke en onaardige Ales, nu zie ik,  
wat ik altijd vreesde en wat maar al te waar is.  
De liefde van een vrouw is als een bliksemende vlam,  
die bij de donderslag zichzelf al heeft verteerd.  
Had ik je liefde maar nooit op de proef gesteld,  
had ik maar alleen hoop gekoesterd!

ALES

Waarom moest je me dan beproeven?

MOSBIE

Je moet mij vergeven, liefde is afgunstig.

ALES

Mosbie, laat mij van jouw liefde genieten,  
en wat er ook gebeurt, mijn besluit staat vast.  
Mijn vrekkige echtgenoot verzamelt stapels goud  
om onze kinderen rijk te maken.  
Hij en Francklin gaan naar Londen.

MOSBIE

Naar Londen, Ales? Dat kan niet beter,  
wij zullen zorgen dat hij daar aan zijn einde komt.

ALES

Ach, als dat kon.